

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ DAİRE

ÖZER - TÜRKİYE DAVASI

(Başvuru no: 35721/04 ve 3832/05)

KARARIN ÖZET ÇEVİRİSİ

STRAZBURG

5 Mayıs 2009

İşbu karar Sözleşme'nin 44 / 2 maddesinde belirtilen koşullar çerçevesinde kesinleşecek olup şekli bazı düzeltmelere tabi tutulabilir.

USUL

T.C. vatandaşı Aziz Özer (başvuran) tarafından Türkiye Cumhuriyeti aleyhine, 3 Eylül 2004 ve 20 Eylül 2004 tarihlerinde İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına ilişkin Sözleşme'nin (Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi - AİHS) 34. maddesi uyarınca yapılan 35721/04 ve 3832/05 numaralı başvuru sonucu bu dava görülmektedir.

Başvuran Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) önünde İstanbul barosu avukatlarından Ö. Kılıç tarafından temsil edilmektedir.

OLAYLAR

I. DAVANIN KOŞULLARI

Başvuran Aziz Özer 1964 doğumlu T.C. vatandaşı olup İstanbul'da ikamet etmektedir. Başvuran merkezi İstanbul'da bulunan yeni *Dünya İçin Çağrı* dergisinin genel yayın yönetmeni ve sahibidir. Başvuran ayrıca yine merkezi İstanbul'da bulunan Çağrı Basın Yayın Ltd. Şti. yayınevinin sahibidir.

Eski Türk Ceza Kanunu'nun 312. maddesi uyarınca başvuran hakkında iki mahkumiyet kararı verilmiştir. İlk mahkumiyet kararı (A) dergide yayımlanan «*Ulusal baskılara son*» başlıklı bir makale nedeniyle. İkinci mahkumiyet kararının (B) konusu ise başvuranın sahibi olduğu yayınevinde basılan «*1 Mayıs'ta devrimci saflara*» adlı bir kitapçıktır.

Suç unsurunu oluşturan yazılar ve başvuran hakkında başlatılan kovuşturmalar aşağıda iki başlık altında ele alınacaktır.

A. Başvuranın ilk mahkumiyeti

Mart 2001 tarihinde *Yeni Dünya İçin Çağrı* dergisinin 42 numaralı nüshasının 17. sayfasında «*Ulusal Baskılara Son*» başlıklı bir makale yayımlanmıştır.

5 Mart 2001 tarihinde Cumhuriyet savcısının talebi üzerine ve Anayasa'nın 28. maddesi, Eski Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun 86. maddesi ve 5680 sayılı yasanın 2/1 maddesinin uygulanmasına istinaden İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi (DGM) nöbetçi hakimi sözü edilen makalenin yasaya aykırı görüşler içerdiği gerekçesiyle derginin 42 numaralı sayısının toplatılmasına karar vermiştir.

Cumhuriyet savcısı 23 Mart 2001 tarihli bir iddianame ile sözkonusu makaleyi yayımlayan başvuranın eski TCK'nın 312. maddesinin 2. ve 3. paragrafları gereğince ırk ve bölge farklılığı gözeterek halkı kin ve düşmanlığa tahrik etmek suçundan mahkum edilmesini talep etmiştir. Savcı aynı iddianamede, eski TCK'nın 36. maddesi uyarınca suç unsurunu teşkil eden yayınlara da el konulmasını istemiştir.

DGM 3 Haziran 2002 tarihinde, eski TCK'nın 312. maddesinin 2. ve 3. paragraflarına dayalı olarak başvuranı bir yıl sekiz ay hapis cezasına çarptırmıştır. Bununla birlikte DGM, başvuranın genel yayın yönetmeni olduğunu ve yazarlık vasfını dikkate alarak 5680 sayılı Basın Kanunu'nun 16. maddesi uyarınca hapis cezasının 2.871 (YTL) (yaklaşık 1.600 Euro) para cezasına çevrilmesine karar vermiştir. Mahkeme para cezasının yirmi taksitte ödenmesine hükmetmiştir.

Başvuran 6 Haziran 2002 tarihinde temyize gitmiştir.

Yargıtay 19 Kasım 2003 tarihinde başvuranın temyiz talebini reddetmiş ve ilk derece mahkemesinin kararını onamıştır. Bu karar ilk derece mahkemesinin kalemine 5 Şubat 2004'te iletilmiş, fakat ne başvurana ne avukatına tebliğ edilmiştir. Şişli Cumhuriyet Savcısı 24 Nisan 2004 tarihinde başvurana para cezası ödeme ilamını tebliğ etmiştir.

6 Temmuz 2004'te başvuran para cezasının ilk taksitini ödemiştir.

B. Başvuranın ikinci mahkumiyeti

Başvuranın sahibi bulunduğu yayınevi Nisan 2001'de «1 Mayıs'ta Devrimci Saflara» başlıklı bir bildiri yayımlamıştır.

28 Nisan 2001 tarihinde İstanbul DGM, cumhuriyet savcısının talebi üzerine ve Anayasa'nın 28. maddesi, Eski Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun 86. maddesi ve 5680 sayılı yasanın 2/1 maddesinin uygulanmasına istinaden yasaya aykırı görüşler içerdiği gerekçesiyle, bahse konu bildirinin toplatılmasına karar vermiştir.

Cumhuriyet savcısı 11 Mayıs 2001 tarihli bir iddianame ile sözü edilen kitapçığı basan başvuranın eski TCK'nın 312. maddesinin 2. ve 3. paragrafları gereğince ırk ve bölge farklılığı gözeterek halkı kin ve düşmanlığa tahrik etmek suçundan mahkum edilmesini talep etmiştir. Savcı aynı iddianamede, eski TCK'nın 36. maddesi uyarınca suç unsuru ile ilintili malzemelere de el konulmasını istemiştir.

DGM 19 Eylül 2002 tarihinde, eski TCK'nın 312. maddesinin 2. ve 3. paragraflarına dayalı olarak başvurayı bir yıl sekiz ay hapis cezasına çarptırmıştır. Bununla birlikte DGM, başvuranın genel yayın yönetmeni oluşunu dikkate alarak 5680 sayılı Basın Kanunu'nun 16. maddesi uyarınca hapis cezasının 2.871 YTL (yaklaşık 1.600 Euro) para cezasına çevrilmesine karar vermiştir. Mahkeme para cezasının yirmi taksitte ödenmesine hükmetmiştir.

Başvuran aynı gün temyize başvurmuştur.

26 Nisan 2004 tarihinde Yargıtay başvuranın temyiz başvurusunu reddetmiş ve ilk derece mahkemesinin kararını onamıştır. Yargıtay'ın bu kararı tebliğ edilmemiştir, fakat belirtilmeyen bir tarihte, başvurana Beyoğlu Cumhuriyet Savcılığı'na giderek hükmedilen para cezasını ödemesi gerektiği bildirilmiştir.

HUKUK

I. DAVALARIN BİRLEŞTİRİLMESİ

Başvuruların olaylar ve esas bakımından ortaya koydukları sorunlar açısından benzer oluşlarını dikkate alan AİHM, başvuruların birleştirilerek incelenmesini uygun görmektedir.

II. KABULEDİLEBİLİRLİK HAKKINDA

AİHM davanın temel olarak AİHS'nin 10. ve 6/1 maddesi alanına giren sorunları ortaya koyduğunu, fakat aynı zamanda AİHS'nin 6. maddesinin 1. ve 3)d fıkraları, 7., 13., ve 14.

maddeleri ile Ek 1 no'lu Protokol'ün 1. maddesi çerçevesinde irdelenmesi gerektiğini gözlemlemektedir.

A. 6. maddesinin 1. ve 3)d fıkraları, 7., 13. ve 14. maddesi çerçevesindeki şikayetlerin kabuledilebilirliği hakkında

AİHS'nin 6. maddesinin 1. ve 3)d fıkraları ile bağlantılı olarak 14. maddesine atıfta bulunan başvuran, DGM tarafından mahkum edildiğinden şikayetçi olmakta, 5680 sayılı Basın Kanununa göre bu tür davaların sulh ceza ya da ağır ceza mahkemelerinin yargı yetkisine girdiğini ileri sürmektedir. Başvuran kendisini yargılayıp mahkum eden DGM'nin bağımsızlığı ve tarafsızlığını sorgulamaktadır. Başvuran ayrıca üçüncü bir şahıs tarafından işlenen bir fiil nedeniyle cezaya çarptırılmasının AİHS'nin 7. maddesinin ihlaline yol açtığını ileri sürmektedir. Başvuran AİHS'nin 13. maddesine atıfla iç hukukta etkili başvuru yollarının bulunmadığından şikayetçidir. Başvuran son olarak AİHS'nin 10. maddesiyle bağlantılı olarak 14. maddesini hatırlatarak ifade ve iletişim kurma haklarının ihlal edildiğini iddia etmektedir.

AİHM, Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin bağımsızlığı ve tarafsızlığı hakkındaki şikayetler ile ilgili olarak bu mahkemenin bünyesinde hiçbir askeri hakimın yer almadığını, dolayısıyla DGM'nin bağımsızlık ve tarafsızlığının bir ihtilafa yol açamayacağını hatırlatır. Kaldı ki bu mahkeme statüsünde bulunan yargıçlar anayasal ve yasal güvencelerden yararlanmaktadırlar (Bkz. *mutatis mutandis*, İmrek-Türkiye kararı no: 57175/00, 28 Ocak 2003). Dayanaktan yoksun bulunan bu şikayetlerin AİHS'nin 35. maddesinin 3. ve 4. paragraflarına uygun olarak reddedilmesi gerekir.

AİHS'nin 7. maddesinin ihlal edildiğine ilişkin şikayet konusunda AİHM, AİHS'nin 10/2 maddesinde yer alan öngörülebilirlik koşulu konusunda aşağıda vardığı sonuç dikkate alındığında , AİHS'nin 35. maddesinin 3. ve 4. paragrafları uyarınca bu şikayetin temelden yoksun olduğuna itibar etmektedir (Bkz. aynı anlamda, Erdoğan ve İnce-Türkiye kararı no: 25067/94 ve 25068/94).

AİHM başvuranın diğer şikayetlerinin genel ifadelerle yapıldığını ve iddialarının gerekçelendirilmediğini saptamaktadır. Öte yandan, ihtilaflı tedbirlerin AİHS'nin 14. maddesi anlamında muamele farkından kaynaklandığını düşündürecek bir durum tespit edilmemiştir (Bkz. İbrahim Aksoy-Türkiye kararı no: 28635/95, 30171/96 ve 34535/97, 10 Ekim 2000). Aynı şekilde ihtilaflı davanın da ayrımcı niteliği olduğuna ilişkin bir tespit bulunmamaktadır (Bkz. diğer birçokları arasında, Demirtaş-Türkiye kararı, no: 37452/97, 31 Ağustos 1999 ve *mutatis mutandis*, Gerger-Türkiye kararı no: 24919/94, 8 Temmuz 1999). AİHM bu şikayetlerin de aynı şekilde dayanaktan yoksun olduğu ve AİHS'nin 35. maddesinin 3. ve 4. paragraflarına uygun olarak reddedilmesi gerektiği kanısındadır.

B. Kalan şikayetlerin kabuledilebilirliği hakkında

Hükümet altı ay kuralına uymayan 35721/04 numaralı başvurunun reddedilmesi gerektiği itirazında bulunmaktadır. İç hukukta nihai karar 19 Kasım 2003 tarihinde alınmış ve ilk derece mahkemesinin kalemine 5 Şubat 2004 tarihinde iletilmiştir. Oysa iç hukukta alınan nihai kararın üzerinden altı aydan fazla geçen bir sürenin ardından AİHM'ye başvuru 3 Eylül 2004 tarihinde yapılmıştır.

Başvuran Hükümetin savına karşı çıkmakta ve Yargıtay'ın 19 Kasım 2003 tarihinde verdiği kararının kendisine hiçbir şekilde tebliğ edilmediğini ileri sürmektedir. Başvurana göre

başvuru ilk derece mahkemesinin kendisine tebliğ etmiş olduğu para cezası ilamının tarihi olan 24 Nisan 2004 tarihinden itibaren altı ay kuralına uygun olarak yapılmıştır.

AİHM, Türkiye aleyhine yapılan başvurulardaki altı ay kuralına ilişkin yerleşik içtihadını hatırlatmakta yarar görmektedir.

AİHM'nin bu yöndeki içtihadına göre, iç hukukta nihai kararın tebliğinin öngörülmediği durumlarda, kararın tarafların içeriğinden tamamen bilgi sahibi olacakları şekilde kendilerine sunulduğu andan itibaren altı ay kuralı işlemeye başlar (sözü edilen Seher Karataş kararı). AİHM ayrıca başvuranın ve/veya avukatının mahkeme kalemine gönderilen kararın bir örneğini edinmek için yeterli ihtimamı göstermeleri gerektiğini hatırlatır (Bkz. Mıtlık Ölmez-Türkiye kararı, no: 39464/98, 1 Şubat 2005).

AİHM bununla birlikte bu kurala yönelik istisnaların olduğunu vurgular. Sözü edilen Seher Karataş kararında AİHM, başvuranın ancak, Yargıtay'ın kararının ilk derece mahkemesi kalemine ulaşmasından ve/veya hükmedilen cezanın icrası için bir tebliğnamenin tebliğ edilmesinden sonra bilgi sahibi olabileceğine itibar etmiştir.

Hükmedilen para cezasının ödenmesi için gönderilen tebliğname altı ay kuralını durdurmaktadır.

Öte yandan, Yargıtay'ın bir duruşma yapılmasına karar verdiğinde, duruşma tarihini tebliğ etmektedir. Böyle bir durumda yargılanabilirler CMUK'un 304. maddesi gereğince temyiz kararının duruşma sonunda veyahut duruşmayı takip eden hafta içinde verileceğini bilmek durumundadırlar. Sonuç itibarıyla, daha önce 4 Aralık 2003 tarih ve 45358/99 başvuru numaralı Okul-Türkiye kararında da dile getirildiği üzere, sanıklar Yargıtay'ın kararının tamamını aynı gün edinemedikleri takdirde, en geç karar metninin ilk derece mahkemesinin kaleminde tarafların bilgisine sunulduğu tarihte bir örneğini alabilmelidirler.

Mevcut başvuruda, Yargıtay duruşma yapmadan kararını 19 Kasım 2003 tarihinde vermiştir. Bu karar ilk derece mahkemesinin kalemine 5 Şubat 2004'te iletilmiştir. Altı ay kuralı ilke olarak, bu tarihten itibaren başlamaktadır. Ancak, başvuran Şişli Cumhuriyet Savcılığı tarafından tebliğ edilen para cezası ilamıyla bu karardan ancak 24 Nisan 2004 tarihinde haberdar olabilmıştır. AİHM başvuranın 3 Eylül 2004 tarihinde yani Yargıtay'ın kararından yaklaşık on ay, kararın tamamının ilk derece mahkemesine tarafların bilgisine gönderilmesinden yedi ay ve para cezasının tebliğ edilmesinden yaklaşık dört ay sonra başvurusunu yaptığını gözlemlemektedir.

AİHM, *Seher Karataş* (sözü edilen karar) kararındaki içtihadını göz önünde bulundurarak 35/1 maddesinin konusuna ve amacına uygun olarak altı ay kuralının, Yargıtay'ın bir duruşma düzenlemediği dikkate alındığında, başvurana savcılık tarafından ödemesi gereken para cezası ilamının tebliğ edildiği tarihten itibaren başlaması gerektiğine itibar etmektedir. Ayrıca, sözü edilen dönemlerin toplam süresi ışığında başvurana yüklenebilecek herhangi bir ihmalkârlık sözkonusu değildir.

AİHM bu nedenle, Hükümetin altı ay kuralına ilişkin yapmış olduğu itirazını reddetmektedir.

AİHM bunun dışında, AİHS'nin 10. maddesi (ifade özgürlüğü) ve 6/1 maddesi (savcının görüşünün tebliğ edilmemesi) ve Ek 1 no'lu Protokol'ün 1. maddesine yönelik şikayetlerin AİHS'nin 35. maddesinin 3. paragrafına istinaden dayanaktan yoksun olmadığı ve hiçbir

kabuledilemezlik unsuru içermediğine itibar etmektedir. Bu nedenle başvuru kabuledilebilir niteliktedir.

III. AİHS’NİN 10. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran eski TCK’nın 312. maddesine dayanılarak verilen iki mahkumiyet kararının AİHS’nin 10. maddesinin ihlaline yol açtığını ileri sürmektedir.

AİHM’ye göre mahkumiyet kararları ifade özgürlüğüne yönelik aleni bir müdahale teşkil etmektedir ve buna Hükümetin de itirazı yoktur. Öte yandan TCK’nın 312. maddesi uyarınca yapılan müdahalenin meşru bir dayanağının bulunduğu ve AİHS’nin 10/2 maddesi uyarınca «yasa ile öngörüldüğü» ihtilaf konusu edilmemektedir. AİHM farklı bir sonuca varılmasını gerektirecek hiçbir gerekçe görmemektedir. AİHM terörle mücadele konusunun hassas niteliği ve yetkililerin bu türden eylemler karşısında temkinli davranmaları gerektiği dikkate alındığında, başvuranın mahkumiyet kararının 10/2 maddesinde yer alan kamu düzeninin sağlanması ve suçun önlenmesi gibi iki meşru amacı izlediğini kabul etmektedir.

Yapılan müdahalenin gerekli olup olmadığının konusunda AİHM, dava konusu olayları yerleşik içtihadı ışığında inceleyecektir (Bkz. diğerleri arasında Seher Karataş kararı).

AİHM suç unsuru metinlerde kullanılan ifadeler ve bunların halka açık hale gelmesi koşullarına özel bir ihtimam gösterecektir. AİHM bu bağlamda mevcut başvurudaki olayları çevreleyen, özellikle terörle mücadele sırasında karşılaşılan güçlükleri göz önünde bulundurmaktadır (Bkz. sözü edilen Aksoy kararı).

AİHM «*Ulusal baskılara son*» başlıklı makalenin içeriğinde olduğu kadar kullanılan terimler itibarıyla da siyasi içerikli bir yazı olduğunu tespit eder. Mahkeme AİHS’nin 10/2 maddesinin siyasi ve/veya toplumun genel menfaatlerini içeren konularda ifade özgürlüğüne bir kısıtlama getirilmesini öngörmediğini vurgular. AİHM öte yandan, Kızılyaprak-Türkiye (no: 27528/95, 2 Ekim 2003) kararı ışığında, «*Türk Devleti ulusal kurtuluş mücadelesi üzerinde baskı oluşturuyor*» ifadesinden yazarın PKK’yı desteklediği ve/veya bu örgütün Türkiye’nin güneydoğusunda sivillere yönelik düzenlediği cinayetleri haklı göstermeye çalıştığı gibi bir çıkarımın yapılamayacağını not etmektedir. Bütün olarak değerlendirildiğinde, yazar öncelikle Kürt halkına verdiği desteği vurgulamaktadır.

ikinci mahkumiyete konu olan bildiri için de aynı durum sözkonusudur. «*Kürt halkının ulusal ve demokratik hakları için verdiği haklı mücadele desteklenmelidir*» veya «[bu] bağlamda, işçilerin ve her millettten çalışanların öncelikli olarak Türk işçilerinin ve çalışanlarının ortak sloganı: Halkların kardeşliği için tek yol devrim» gibi ifadeler AİHM’ye göre şiddet çağrısı niteliğini taşımamaktadır. AİHM Marksist siyasi bir söylemin sözkonusu olduğunu, “haklı mücadele” söyleminin «savaş» anlamına gelmediğini, yazarın bu ifadeyi hakların kabul edilmesini sağlamak için yürütülen mücadeleye atfen kullandığı gözlemlenmektedir.

AİHM’ye göre bu tür siyasi söylemlerin baskıcı Türk yasalarına aykırı olmaları demokratik kurallara aykırı oldukları anlamına gelmez. Bu açıdan ele alındığında, sözü edilen ifadeler Avrupa Konseyi’ne üye diğer ülkelerde faaliyet gösteren siyasi hareketlerin söylemlerinden farklılık göstermemektedir. AİHM için önemli olan Hükümetin mezkur yazılı ifadelerin şiddeti körüklediğini, kanlı bir eyleme çağrı yaptığını veyahut hedeflenen amaçlara ulaşmak için terörist eylemleri meşru kıldığını belirtir herhangi bir alıntıyı yapmamış olduğunu saptamaktadır (Bkz. *a contrario*, Zana-Türkiye kararı, 25 Kasım 1997; bkz. aynı zamanda Gerger-Türkiye kararı, no: 24919/94, 8 Temmuz 1999). Bu ifadeler belli başlı kişilere karşı

derin ve akıldışı bir kini körükleyerek şiddeti teşvik de etmemektedirler (Bkz. *a contrario*, Sürek-Türkiye 8no1), no: 26682/95, bkz. aynı zamanda, İsak tepe-Türkiye kararı, no: 17129/02, 21 Ekim 2008).

AİHM ihtilaf konusu tedbirin AİHS'nin 10/2 maddesi uyarınca «demokratik bir toplum için gereklilik» oluşturmadığını sonucuna varmaktadır. Bu nedenle bu hüküm ihlal edilmiştir.

IV. AİHS'NİN 6. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran 35721/04 numaralı başvuru çerçevesinde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın görüşünün tebliğ edilmediğini, bundan dolayı AİHS'nin 6. maddesinin ihlal edildiğini ileri sürmektedir.

AİHM başvuranın sunduğu şikayete benzer bir şikayeti daha önce incelediğini ve Yargıtay Başsavcısı'nın gözlemlerinin niteliğini ve yargılanan kişinin yazılı olarak bunlara cevap verme imkanından mahrum kalmasını göz önüne alarak, Yargıtay Başsavcısı'nın görüşünün tebliğ edilmemesinden dolayı AİHS'nin 6/1 maddesinin ihlal edildiği sonucuna ulaştığını hatırlatır (Bkz. Göç kararı, no: 36590/97). AİHM, Hükümetin Mahkemenin bu davada farklı bir sonuca ulaşmasını sağlayacak ikna edici hiçbir tespit ve delil sunmadığını tespit etmiştir.

Bu nedenle AİHS'nin 6/1 maddesi bu bakımdan ihlal edilmiştir.

V. EK 1 NO'LU PROTOKOL'ÜN 1. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran DGM tarafından ödenmesine hükmedilen para cezasının AİHS'ye Ek 1 no'lu Protokol'ün 1. maddesinin ihlaline yol açtığını öne sürmektedir.

AİHM, sözü edilen bu tedbirin, başvuranın, AİHS'nin 10. maddesinin ihlalini oluşturan, mahkumiyetinin ikinci dereceden sonucu olduğunu tespit etmektedir (Bkz. yukarıda sözü edilen Öztürk-Türkiye kararı no: 22479/93). AİHM bu nedenle bu şikayetin esastan ayrıca incelenmesini gerekli görmemektedir.

VI. AİHS'NİN 41. MADDESİ'NİN UYGULANMASINA İLİŞKİN

AİHS'nin 41. maddesine göre “Mahkeme işbu Sözleşme ve Protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeci Tarafın iç hukuku bu ihlali ancak kısmen telafi edebiliyorsa, AİHM, gerektiği takdirde, hakkaniyete uygun surette, zarar gören tarafın adil tatminine hükmeder.”

A. Tazminat

Başvuran ödemiş olduğu para cezasına karşılık olarak 10.000 Euro maddi tazminat ve 6.000 Euro manevi tazminat talep etmektedir.

Hükümet bu meblağlara karşı çıkmaktadır.

AİHM başvurana ödemesi hükmedilen para cezasının AİHS'nin 10. maddesinin ihlalinin doğrudan bir sonucu olduğunu anımsatır. Bu nedenle başvuranın ödemiş olduğu para cezasının tamamının geri verilmesi gerekir. Edinilen bilgilerin tamamı ışığında, özellikle sözü edilen para cezasının ödendiği sıradaki kur değişim oranı dikkate alındığında AİHM

başvurana 3.600 Euro maddi tazminat ödenmesini uygun görmektedir. AİHM manevi tazminat konusunda ise başvuranın bu başvuruya konu olaylar nedeniyle birtakım sıkıntılar çektiğini göz önünde bulundurmakta ve AİHS'nin 41. maddesi gereğince hakkaniyet uygun olarak başvurana 2.000 Euro manevi tazminat ödenmesine hükmetmektedir.

B. Yargılama masraf ve giderleri

Başvuran yargılama masraf ve giderleri için 4.380 Euro talep etmektedir. Başvuran bu doğrultuda avukatı tarafından hazırlanan ve iç hukukta ve AİHM nezdinde yapılan çalışmalara ve çalışma saatlerine dair ayrıntıları vermektedir.

Hükümet bu miktarların dayanaksız ve aşırı olduğuna itibar etmektedir.

AİHM'nin yerleşik içtihadına göre bir başvuran gerçekliğini, gerekliliğini kanıtladığı makul miktarlardaki yargı giderlerini elde edebilir. AİHM sunulan belgeler ve yerleşik içtihat ışığında başvurana yargılama giderlerine karşılık 2.000 Euro ödenmesine karar vermektedir.

C. Gecikme faizi

Gecikme faizi Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı orana üç puanlık bir artış eklenerek belirlenecektir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK, MAHKEME, OYBİRLİĞİYLE,

1. Başvuruların *birleştirilmesine*;
2. AİHS'nin 6/1 maddesi (Yargıtay cumhuriyet başsavcısının görüşünün tebliğ edilmemesi), 10. maddesi ve AİHS'ye Ek 1 no'lu Protokol'ün 1. maddesi hakkındaki şikayetlerin *kabuledilebilir olduğuna*;
3. Kalan başvuruların *kabuledilemez olduğuna*;
4. AİHS'nin 10. maddesinin *ihlal edildiğine*;
5. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının görüşünün tebliğ edilmemesi nedeniyle AİHS'nin 6/1 maddesinin *ihlal edildiğine*;
6. Ek 1 no'lu Protokol'ün 1. maddesi kapsamında yapılan şikayetin ayrıca incelenmesine *gerek olmadığına*;
7. a) AİHS'nin 44 / 2 maddesi gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, miktara yansıtılabilecek her türlü vergi ve masraflarla birlikte, ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden TL'ye çevrilmek üzere Savunmacı Hükümet tarafından başvurana;
 - i. maddi tazminat olarak 3.600 (üç bin altı yüz) Euro *ödenmesine*;
 - ii. manevi tazminat olarak 2.000 (iki bin) Euro *ödenmesine*;
 - iii. yargılama masraf ve giderleri için 2.000 (iki bin) Euro *ödenmesine*;

b) sözkonusu sürenin bittiği tarihten itibaren ödemenin yapıldığı tarihe kadar Hükümet tarafından, Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli olan faiz oranının üç puan fazlasına eşit oranda faiz *uygulanmasına*;
8. Adil tatmine ilişkin diğer taleplerin *reddine*;

KARAR VERMİŞTİR.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM'nin iç tüzüğünün 77. maddesinin 2. ve 3. paragraflarına uygun olarak 5 Mayıs 2009 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.